

Dokument-ID: 123449
Versjon: 3
Status: Godkjent

Dokumentansvarlig:
Susan Henriette Kaaber
Utarbeidet av:
Susan H Kaaber i samarbeid med SVK/PICC teamet ...

Godkjent av
Kristine Aalbu Ljosland

Godkjent fra:
13.02.2018

1. Hensikt og omfang

Generelt

Prosedyren omfatter kun skifte av bandasje da det forventes forhåndskunnskap om oppkobling, stell og generell håndtering av sentralt innlagte intravenøse katetre. Prosedyren er utarbeidet etter internasjonale anbefalinger om å ha et dedikert team til å sikre riktig stell og håndtering av perifert innsatte sentrale katetre, for å forebygge infeksjon, kateterskade og forflytning av kateteret (1,2,3)

Se gjeldende hygieniske retningslinjer for håndtering av sentrale katetre se nivå 1 prosedyre:
Dokument-ID: 953(SVK-observasjon og stell av innstikksted)

2. Ansvar

Fagsykepleier er ansvarlig for oppdatering av prosedyren. Sykepleier med tilstrekkelig kompetanse og opplæring utfører prosedyre i tråd med gjeldende retningslinjer.

Leder sørger for tilstrekkelig opplæring og evt sertifisering.

3. Fremgangsmåte

Denne prosedyren utføres av personell som har gjennomgått opplæring og tilegnet seg kunnskap om stell og håndtering av PICCs (1,3,4).

Generelt

Mulige komplikasjoner:

- Forflytning av kateteret.
- Hudskade ved fjerning av bandasje på umoden hud.
- Kontaminering av innstikksted.
- Påføre kateterskade/avklemming av kateteret ved ukorrekt fiksering.

Hyppighet av skifte:

Internasjonale retningslinjer har ingen klare anbefalinger for skifte av PICC line hos nyfødte og premature, annet enn at bandasjen skal skiftes ved lekkasje, løsnung eller synlig blod (1,3). Det henvises til sykehusets egne rutiner (5).

Bandasjen skiftes 24-48 timer etter innleggelse, ved blødning. Deretter om bandasjen er løsnet, blodig eller synlig tilsølt. Kateteret i sin helhet skal tildekkes. Om deler av kateteret ligger eksponert er det i seg selv indikasjon for å skifte (1,3).

- Faglig vurdering og skjønn ved bytte der bandasjen er tørr og intakt hos de minste premature. Risiko for forflytning av katete bør oppveies for nytten av bandasjeskifte (2).

Forhåndsregler:

- Hele ekstremiteten skal observeres for underhudsbetennelse, ødemer og rødhet. Observer forløpet til venen kateteret ligger i (3).
- Tilkall/konferer med kompetent personell ved særlig vanskelige skifte.
- Stellet utføres av minimum to sykepleiere hvorav minst en har fått egen opplæring.
- Katetrene finnes i lengde (8-)15-20-30 cm. Påminnelse ved innleggelse om riktig lengde, som forenkler korrekt fiksering.

Stell av innstikksted

Utstyr (Ligger i egen bakke):

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Prosedyre Peripherally Inserted Central Catheters (PICC`s), stell. Premature og nyfødte	Utskriftsdato: 14.07.2023
Dokumentansvarlig: Susan Henriette Kaaber	Godkjent av: Kristine Aalbu Ljosland
Dokument-ID: 123449 - Versjon: 3	Side 1 av 7

- 3 par sterile hansker. Rene hansker.
- 2 hetter.
- 2 munnbind.
- Sterile kompresser str 10x10 og 5 x5 cm.
- Steril pinsett med bøy.
- Steril saks.
- Klorhexidinsprit 5 mg/ml GA > 28 uker.
- Klorhexidinsprit 1 mg/ml GA < 28 ved fødsel, første 2 leveuker.
- Hullduk.(Ev klipp til selv).
- 2 stk tegaderm 6x7 cm type IV 3000.
- Servietter/Spray til plasterfjerning.
- Ev steristrips.
- Ev Q-tips ved blodrester.
- Ev ekstra tupfere.

Forhåndsregler:

- Utstyret skal ikke åpnes direkte over steril oppdekking.
- Begrens unødvendig aktivitet under skifte. Bruk evt skjerm Brett.

Forberedelse:

- Ta på munnbind og hette.
- Om barnet ligger i lukket kuvøse bør taket heves for lettere tilgang.
- Utfør håndhygiene i henhold til avdelingens retningslinjer for håndhygiene.
- Desinfiser arbeidsflaten som utstyres legges på.
- Mål kateterets lengde før intervensjonen og noter plasseringen i barnets kurve.

Utførelse:

- Aseptisk teknikk.
- Vurder behov for en 3. person ut i fra barnets tilstand.
- Vær to sykepleiere for å forhindre kontaminering, forflytning av kateter, og mulige komplikasjoner.

Forslag til arbeidsfordeling:

Forberedelse:

Assistent	Utøver: Sykepleier 1	Kommentarer
<ul style="list-style-type: none"> • Klargjøre utstyr • Fjerne unødvendig utstyr fra området. • Ta på munnbind og hette. • Utfør håndvask etter gjeldende retningslinjer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Innhenter opplysninger om kateterposisjon, lengde fra innstikksted og ut. • Ta på munnbind og hette. • Utfør håndvask etter gjeldende retningslinjer. 	Bilde 1
<ul style="list-style-type: none"> • Vask og rengjør bord. • Åpne steril duk, kompresser, pinsett, tegaderm og skiftesett. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ta på sterile hansker. • Klippe til tegaderm og ev steristrips i forkant. 	Bilde 1

Utførelse:

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Prosedyre Peripherally Inserted Central Catheters (PICC's), stell. Premature og nyfødte	Utskriftsdato: 14.07.2023
Dokumentansvarlig: Susan Henriette Kaaber	Godkjent av: Kristine Aalbu Ljosland
Dokument-Id: 123449 - Versjon: 3	Side 2 av 7

Assistent	Utøver: Sykepleier 1	Kommentarer
Del I: <ul style="list-style-type: none"> • Ta på rene hansker. • Holde ekstremiteten i fingertuppene og hold ekstremiteten i lett vinkel på 90 grader for vasking. • Ta en steril kompress og hold i nedre del av ekstremiteten for vask av hånd/fot. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vask huden med klorhexidin_fuktete kompresser fra proksimale til distale område. • lager en steril vott av kompress/steril rundt den vaskede hånden. Votten bidrar til å redusere risiko for kontaminering og holder hånden stabil. 	Bilde 2
<ul style="list-style-type: none"> • Ta på sterile hansker, når utøver trer ekstremiteten gjennom en steril hull duk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekstremiteten tres gjennom en steril hull duk. 	Bilde 3
<ul style="list-style-type: none"> • Støtter barnet og holder ekstremitetene stabile. • En tredje sykepleier tilbyr smokk og sukkervann ved uro. 	<ul style="list-style-type: none"> • Løsne enden av plasteret forsiktig i kantene. • Fjern gammel plaster med klorhexidinsprit og plasterfjernerpray, ved hjelp av «stretch» teknikk (mister elastisitet). • Deretter fjernes evt steristrip innerst mot innstikkstedet. Bruk baksiden av pinsetten til å stabilisere innstikksted. 	Bilde 4
	<ul style="list-style-type: none"> • Skifter til nye sterile hansker • Vask innstikksted med klorhexidinsprit fra innstikksted og utover. OBS: Sprit selve kateteret minst mulig og la det lufttørke fullstendig, før tegaderm legges over.	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tegaderm legges først under, deretter over for å sikre innerste delen av kateteret. Ev kan en ekstra steristrip sikre kateteret noen cm fra innstikksted. • Deretter fikseres ny tegaderm over resten av kateteret og Luerlock kopling. Kateteret skal ikke krysse hverandre. 	Bilde 5-7

Bilde 1:	
	Klargjøring av utsyr
Foto: Susan Henriette Kaaber	

Bilde 2:	
	Vask av ekstremitet fra proksimalt til distalt

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

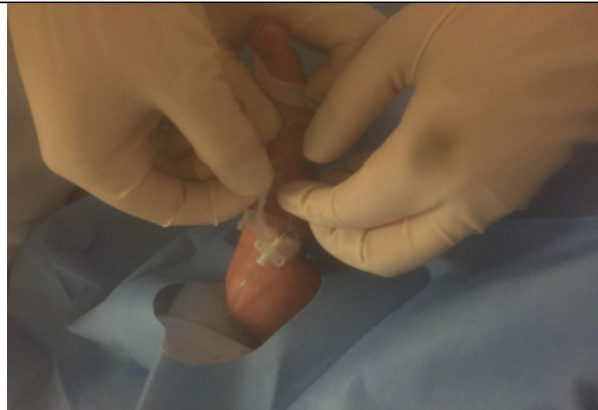
Bilde 3:

Ekstremiteten tres gjennom en steril hull duk.

Foto: Susan Henriette Kaaber (Med tillatelse fra foreldrene)

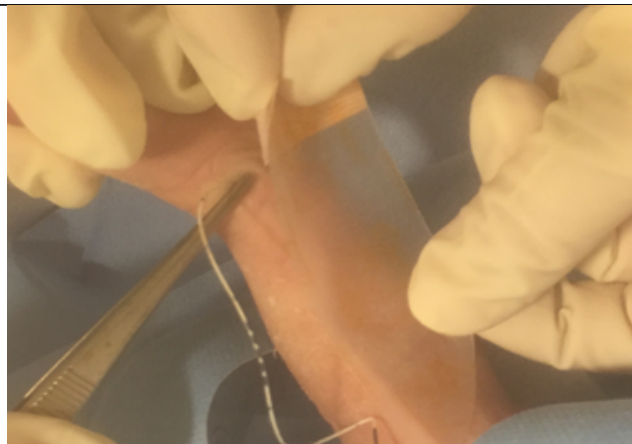
Bilde 4:

Løsne bandasjen i kantene

Foto: Susan Henriette Kaaber (Med tillatelse fra foreldrene)

Bilde 5:

Kateteret fikseres med tegaderm for å beskytte huden

Foto: Susan Henriette Kaaber (Med tillatelse fra foreldrene)

Bilde 6:

Deretter en tegaderm legges over for å sikre innerste delen av kateteret.

Ev kan en ekstra steristrip sikre kateteret noen cm fra innstikksted.

Foto: Susan Henriette Kaaber (Med tillatelse fra foreldrene)

Bilde 7:

Eksempel på

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Foto: Susan Henriette Kaaber (Med tillatelse fra foreldrene)

4. Definisjoner

PICC: Peripherally Inserted Central Catheter. Et tynt venekateter som gir en perifer inngang til det sentral venøse systemet for intravenøs behandling.

Proksimal: Inn mot kroppen.

Distal: Bort fra kroppen.

5. Avvik eller dissens

Ansvarlig lege kontaktes ved tegn til komplikasjoner eller ved forskyvning av kateter.

Alle avvik meldes elektronisk etter sykehusets rutiner

6. Referanser

1. Sharpe, L. E. (2008). Tiny Patients, Tiny Dressings: A Guide to the Neonatal PICC Dressing Change. *Advances in Neonatal Care*, 8(3), 150-162. doi:10.1097/01.ANC.0000324339.79099.c2
2. O'Grady, N. P., Alexander, M., Burns, L. A., Dellinger, E. P., Garland, J., Heard, S. O., . . . Saint, S. (2011). Guidelines for the prevention of intravascular catheter-related infections. *American Journal of Infection Control*, 39(4, Supplement), S1-S34. doi:http://dx.d
3. Wyckoff, M.M & Sharpe. E.E (2015). *Peripherally Inserted Central Catheters: Guideline for Practice*, (3rd edition). Chicago.
4. Sandrucci, S., Mussa, B., & SpringerLink. (2014). *Peripherally Inserted Central Venous Catheters*. Dordrecht: Springer.
5. Gomella, T., Cunningham, M., Fabien, G., & Tuttle, D. (2009). *Neonatology :Management, procedures, on-call problems, diseases, and drugs* (6th ed.). New York: McGraw-Hill Medical.oi.org/10.1016/j.ajic.2011.01.003

Vedlegg

- [Litteratursøk 2016](#)
- [Litteratursøk SVK 2016](#)
- [Metoderapport 2017](#)
- [PICO 2016](#)

Andre eHåndboksdokumenter

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Prosedyre Peripherally Inserted Central Catheters (PICC's), stell. Premature og nyfødte	Utskriftsdato: 14.07.2023
Dokumentansvarlig: Susan Henriette Kaaber	Godkjent av: Kristine Aalbu Ljosland
Dokument-Id: 123449 - Versjon: 3	Side 6 av 7

- [SVK \(CVK\) Sentralt venekateter: Stell, bruk og håndtering, komplikasjoner med tiltak, voksne \(SVK 1\)](#)
- [SVK/NVK/NAK hos nyfødte - observasjon, stell av innstikksted og seponering](#)

Vær oppmerksom på at dokumentet kan være endret etter utskrift.

Prosedyre Peripherally Inserted Central Catheters (PICC's), stell. Premature og nyfødte	Utskriftsdato: 14.07.2023		
Dokumentansvarlig: Susan Henriette Kaaber	Godkjent av: Kristine Aalbu Ljosland	Dokument-Id: 123449 - Versjon: 3	Side 7 av 7